

Een geluksdag

door Gait L. Berk

Wa'k oe wol vetellen mut in 't begin van d'oorlog gebeurde wezen. Det was toen nog niet zo'n slechte tied veur de segaremakers. De mensen 'adden toen meest wè wark en z'adden best een paar cent over veur een rokertien. Wie as rokeri'je verköch was goed of. Veural de thuuswarkerties en de luigies die as een twee- of driepersoons febrekien 'adden, die 'em in die dagen eindelijk ies een bietien geld ezien.

Maar ja, van lieverlede, de tebak wier skaars en de segaren wieren duurder, maar jonge ja, as ie dure segaren wullen verkopen, dan mos-ie natuurlijk nog wè tebak 'em umme ze van te maken. En ja, now 'adden Merinus en Willem samen een febrekien, ik gleuve an 't Panjanplein, maar t' kan ook nog wel in 't Pikkestegien ewest 'em, ik wete niet percies, maar det dut er ook niet zo veule toe. Weur as 't op ankump is det as Merinus en Willem wè wat vedienen, maar 'un veuroad raakt op. Z'adden nog wè wat binnengoed en ook nog wè wat umblad, maar 't dekblad, deur waren ze zo goed as deuréne.

Ik wete niet as jullie verstand 'em van segaremaken, maar ie mun rekenen, ie mun eerst *binnengoed* rollen in 't *umblad*, net zo a'j sjek rollen in een vloeigien a'j een serettien dreien. Det binnengoed is kort spul en det umblad is een stevig en gaaf blad tebak. En umme now te zorgen det as oe de zake niet verkrummelt, mu'j det binnengoed en det umblad een bietien anvochten en a'j dan oe segare erold 'em, dan doe'j em in de vorm en onder de parse. Deur mut-ie in dreugen en dan kreg-ie meténe zien goeie medèl. Maar as de segare now uut de parse kump, dan mut 't *dekblad* der uméne. En van det dekblad 'angt een stuk van de kwalliteit en de pries van een segare of! Det dekblad mut mooi soepel wezen: gien skeur, maar fijn van geur en kleur. Deur ku'j ook fei'lijk niet alle soorten tebak veur gebruiken, maar 't fijnste veur 't opdekken is Sumatra-tebak: *Deli-dekblad*; sjonge a'j det onder de neuze deur'alen...

Afijn, Merinus en Willem, die mu'n dekblad 'em; ze overleggen wat en ze smoezen wat 'ier-of-teur en iniens deur sköt 'un te binnen, der mut nog tebak wezen in een monsterkamer in de Dom van Keulen. De Dom van Keulen, det was een old logement, ik gleuve nog older as Napoleon, een enorm ding det barsten van de kamers, maar deur 'ad al in gien 'onderd jeur meer iemand esloopen. De *tebakkers*, de 'andelaren in ruwe tebak, die 'uren deur veur d'oorlog de kamers, die 'adden deur de monsters van 'un veuroad lègen. Eén van die tebakkers was al een posien terug overleden, maar de weduwe 'ad de boel nog niet an de kante edoan.

"We goan neur de weduwvrouwe!", zeg Willem.

"Bi'j mal", zeg Merinus, "det ku'j niet doen zo gauw noa..."

"Ach", zeg Willem, "zo gauw is det niet en zoveule rozen 'em deur ook niet in de moane ebluud". "Ie kunnen geliek 'em", zeg Merinus, "as een ander der achter kump dan wordt er misskien ook niet zo nauw ekeken".

"E'j 't ook in de gaten" zeg Willem.

Afijn, zullie zoaterdagmiddag neur de weduwvrouwe en det mense 'ef an die ele monsterkamer niet meer edacht en die is bli'j det ze wat geld kan beuren. En ze goan met 'un drieën neur de Dom van Keulen en ja 'eur, deuzen vol met tebak en ook een best petijgien Deli-dekblad! Astoeblijf! Z'em de weduwe een goeie pries betaald - 't waren beste jonges eur, Merinus en Willem, die gunnen een ander ook wat, en: ze kunnen weer veuruut!

"Weet-ie wat, Merinus" zeg Willem, "deur magen wij wel een borreltien op drinken! Wij goan ies neur de kaartoamd bi'j Piet-met Dientie. Deur 'em ze nog wè wat onder de korke!" 't Was in de eerste jeuren van d'oorlog, mu'j rekenen, toen was der nog wè wat, a'j maar betalen wollen. Now, die segarejonges, die konnen toen wè wat betalen. En de kasteleins, die wollen deur wè graag wat van mee 'em. Zodoende ielden ze kaartoams, klaverjas en zoiets, en priesen uutloven. Zo was det ook die oamd. Der wier een grote pries uuteloofd. "Wat is det dan veur pries?", zeg Merinus.

"Ja, det weet ik ook niet", zeg Willem, "Piet zeg, deur ku'j d'ele oorlog mee deur!"

"Misskien een ziede spek of zoiets", zeg Merinus, "of een paar worsten, want Dientie is nog van boeren-familie."

"Skettet", zeg Willem, "asse wij maar lol 'em!"

Afijn, zullie 's oams neur de klaverjas. Ze kopen een borreltien veur de gezelligheid, ze némen der nog ene umdet ze wat te vieren 'em en ze nemen der nóg ene umdet 't zo lekker is, enzovoort en zó voort, en nog een fijn segaartien in de brand! En ze kaarten det 't een lieve lust is. En an 't ende van de oamd worn de punten eteld en road ies wie as de grote pries ewunnen ef? Merinus! Jazekers, onze Merinus, met een stuk in de konte en een segare in de mond-'oek ef-ie werachtig de eerste pries nog ewunnen oke! "Ik gleuve det as ik mien geluksdag 'heb", zeg ie.

Now, toen mos de kastelein veur de droad komen met zien grote pries. "De pries is zo groot", zeg Piet, "ik 'eb um op de plase vestopt." En ij löp smoenzelig neur achteren en kump weerumme met een geite an touw. "Astoeblijf, Merinus", zeg-ie, " 'ier 'eb ie d'eerste pries. 't Is een beste, jongien, van Dientie der olden vandoande, deur ku'j nog lange plezier van 'em!" Iedereene lachen, netuurlijk, Merinus zellef oke, de troanen liepen um uut d'ogen. "ik heb in gien jeuren zo'n lol 'ad", zeg ie. En ze nemen der nog ene en ze geven ook nog een rundtien, want de geite mut ook evierd worn - toe maar...

In 't ende lopen ze neur uus toe, deur 't duustere Kampen, met de geite an touw achter 'un an en deur de frissig'eid worn ze weer een bietien nuchter. "Sjonge, Willem", zeg Merinus, "ie weten wè, Barta is niet zo makkelijk en a'k now tammee thuus kome, zonder centen en met een slukkien op en dan nog met die geite - kun-ie det beest niet mee neur uus toenemen?"

"Ja", zeg Willem, "Jannie ziet mien ankomen. Ze zol mien toch zeker zó een klap met een natte dweil in de nekke gee'm... Weet-ie wat, Merinus, we doen de geite zolang in 't febriekien. En dan zien we morn wè weer varders. 'Komt tijd, komt raad',ef meester Bruis altied ezegd.

"Ja", zeg Merinus, "en de hochtenstond, Willem..."

Afijn, zullie 'em de geite in 't febriekien ebracht, in 't Achterummegien of in de Vergietenstege, of weur as det ook ewest ef. En ze komen veilig thuus en in bède. En z'ollen zich nog eurdig koest en de wieven binnen ook nogal mak. En z'erm esloopen!! En noa de mid-dag ef Merinus nog netties in de plooi met de vrouwe ekuierd. En toen iniens ef ie edacht: "verrek, mien geite." En noa de thee as de sodemieter neur 't febriekien - deur lag de geite, met zo'n pens! Dood. 't Arme dier 'ad al 't Deli-dekblad opevreten.

En dan binnen der nog mensen die zègen dat tebak gien kwoad kan.

Historisch!